

Atšvaitai

Kelių eismo taisyklės patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 16 d. d. nutarimo Nr. 768 redakcija) numato: "48. Pėstieji, eidami neapšviestu kelkraščiu arba važiuojamosios dalies kraštu tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui, privalo nešti šviečiantį žibintą arba vilkėti ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiais elementais arba būti prie drabužių prisisegę kitiems eismo dalyviams matomoje vietoje atšvaitą. Traukiamas (stumiamas) platesnis kaip 1 m vežimėlis turi būti su atšvaitais: kairėje vežimėlio pusėje iš priekio – baltu, o iš galo – raudonu."

Atšvaitas yra reikalingas

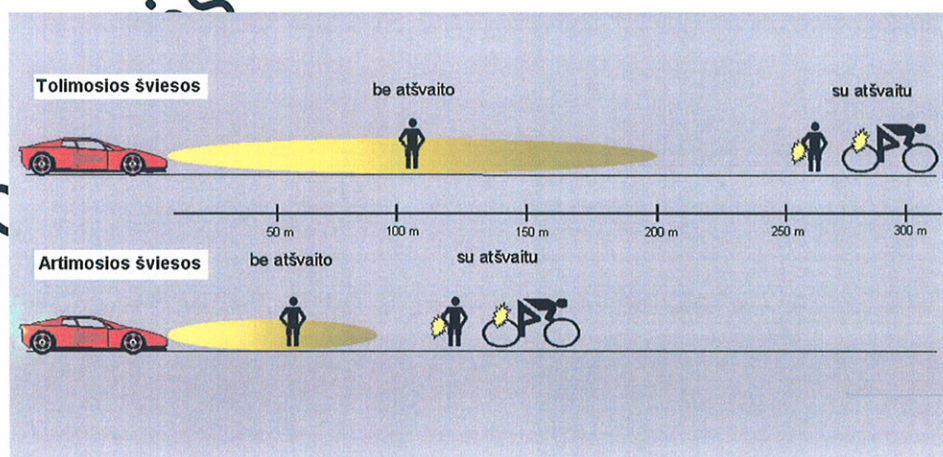
Lyginant su šviesiuoju paros metu, rizika pakliūti į nelaimingą atsitikimą tamsoje tiek pėstiesiems, tiek dviratininkams padidėja keletą kartų. Daugiau nei pusė pėsčiųjų ir kas penktas dviratininkas žūva arba sužeidžiamas tamsiuoju paros metu, arba esant prieblandai. Judant be atšvaito neapšviestu keliu, rizika pakliūti į nelaimingą atsitikimą išauga iki 8-ių kartų, lyginant su pėsčiuoju, kuris naudoja atšvaitą.

Atšvaitas gali išgelbėti

Pastaraisiais metais Lietuvos keliuose kasmet žūsta apie 250 ir būna sužeisti beveik 2000 pėsčiųjų. Apie 2/3 nelaimingų atsitikimų įvyko tamsiuoju paros metu arba prieblandoje. Daugumą nelaimių pėstieji patiria pereidami kelią arba gatvę. Kas ketvirtajam, žuvusiajam tamsiuoju paros metu, būtų buvę galima išsaugoti gyvybę, jei jis būtų dėvėjęs atšvaitą.

Kada pėsčiasis matomas

Pavojingiausios situacijos pėsčiajam yra tamsoje, kuomet automobiliai, įjungę trumpąsias šviesas, prasilenkia. Jei pėsčiasis be atšvaito, jį automobilio vairuotojas pastebės tik prieš keletą dešimčių metrų. Jei automobilio greitis 80 km/val., vairuotojas kažin ar suspės pradėti stabdyti anksčiau nei susidurs su pėsčiuoju. Jei pėsčiasis su atšvaitu, net ir tokiose situacijose vairuotojas jį pastebės mažiausiai prieš 100 metrų. Važiuojant su tolimesiomis šviesomis, su atšvaitu pėsčiasis matomas jau iš kelių šimtų metrų. Tuo tarpu pėsčiasis, judantis be atšvaito, pastebimas tik maždaug prieš šimtą metrų.

Atšvaitas taip pat reikalingas gyvenamosiose vietovėse

Atšvaitas pėsčiajam yra būtinas taip pat ir gyvenamosiose vietovėse, todėl kad dažnai apšvietimas yra menkas, susidaro pusšėšlių ir šešėlių zonos, dėl kurių pėsčiajį pastebėti labai sunku.

Įsigyk gerą atšvaitą

Atšvaito veikimo principas: jis grąžina į jį atsimušančią šviesą jos siuntėjui. Todėl atšvaito paviršiaus plotas turi būti apie 16 cm², kad automobilio šviesos galėtų jį užtikti. Atšvaitui keliami griežti ES standartų reikalavimai. ES gaminių kokybės atitikimo sertifikatai: atšvaitams - EN 13356, šviesą atspindinčioms liemenėms - EN 471 ir EN 1150 ir t.t.)

Atšvaitų yra kelios rūšys

Kabantis atšvaitas. Tai atšvaitas, kuris tvirtinamas prie drabužių, pvz., kabinamas segtuku ir švytuoja kelių aukštyje. Toks atšvaitas iš tolo įspėja besiantinančią vairuotoją apie kelyje esantį pėsčiajį.

„Stretch“ atšvaitas. Tokį atšvaitą lengva pritaisyti prie drabužių ir plauzdos srityje.

Švytinti juostelė. Tokią juostelę gamintojai dažnai prisiuva prie vaikiškų drabužių, taip pat prie suaugusių sportinių drabužių bei prie drabužių dėvimų lyjant, kartais net prie avalynės.

Parengė Dr. Vigilijus Sadauskas

© Visos teisės saugomos dr. Vigilijus Sadauskas